

Marita Petersen, lögmaður um framtíðarútlitini:

Í ár fer spakuliga at ganga framá

- Marita Petersen, lögmaður: -
Tað hevur stóran týdning
fyri eftirtíðina, at tað hevur
eydnast at varðveita
politisku skipanina í
landinum

Orð: Dagny
Mynd: Kalmar

Einki í hesum landsstýrinum kann sammetast við umstøðurnar hjá undanfarnu landsstýrum.

Marita Petersen lögmaður lýsir dagliga arbeiðið í hesum tíðarskeiði, at hava verið, dagliga at taka støðu til eitt vanlukkumál fyri og annað eftir.

Kortini liður lögmaður ikki av svøvnloysi, men hon heldur, at góðu svøvnávurmar er ein náttúrlig avleiðing av, at hon er fyriløgst, tá hon kemur heim eftir langan og strævan arbeiðsdag í Tinganesi.

Bardagin fyri at okkara samfelagsskipan ikki skuldi syndrast fullkomiliga, hevur verið stórir og týðningarmesti parturin av arbeiðsbyrðuni, og sum lögmaður fegnast um, hevur eydnast at varðveita í hesum broytingartíðum.

Vón og loysnir

Fyri framan eru nógv og trupul mál at loysa fyri at fáa gongd á samfelagshjóluni aftur. Hóast tað kann tykjast, sum als einki hendir, so eru tekin um, at ein vón er fyri framan.

Fyri jól vóru fundir millum landsstýri og partamar á

arbeiðsmarknaðinum um vinnuguleikar, sum lögmaður heldur, kunnu føra til munagóð úrslit.

Í "fimmárum" mikudagin, var evnið uppskotið hjá Fólkalokkinum, um at seta lönirnar niður.

Marita Petersen, lögmaður, var ein av luttakararunum í sendingini, og hon heldur ikki, at málið er so einfalt, sum andstøðan vil gera tað til.

Í fjør samráddust vit við fakfeløgini um at seta lönirnar 10 pst. niður. Tá samdust vir um 8,5 pst. niðurskurð, og tað var lítið hugaligt, hóast vit kortini ikki høvdu væntað, at støðan skuldi gerast ring, sum hon er í ár.

Samráðingarnar vit fakfeløgini eru ikki lidnar, og hóast trupulleikar eru, so heldur lögmaður, at fakfeløgini skilja støðuna í landinum og hava víst góðan vilja.

Viðvíkjandi uppskotinum um lönarniðurskurð, so kunnu arbeiðsgevarnar ikki bert sita upp afturá og lata málið í lögtingið at taka støðu til, sigur Marita Petersen um uppskotið hjá Fólkalokkinum.

Fakfeløgini mugu takast við í ráðum

- Teir mugu eisini tosa við fakfeløgini um, hvørja hugsan tey gera sær um so ógvusligan lönarskerjing.

- Tá samanum kemur, og vit skulu skaffa pening inn til tað almenna og kommunurnar, so eru tað bert lønmottakarar og tey fastløntu, sum verða kravd eftir peningin.

- Verða løntakarnir settir niður í lön, hvør hevur so eftirlit við at stjórar og leiðarar í privatfeløgnum veruliga eisini fara niður í lön, spyr Marita Petersen, og skoytir upp: - Eg haldi, at hetta uppskotið skapar enn størri ójavnad millum fólk.

Nógvir og truplir spurningar hava verið gerandiskostur hjá landsstýrinum í fjør. Serliga hevur sethúsasprungurin og Arbeiðsloysisskipanin elvt til ótryggleika millum fólk og høvubryggj hjá politikarum og umboðunum á arbeiðsmarknaðinum.

- Hætt landsstýrið gjørt nóg mikið at skunda undir at loysa hesar trupulleikar?

- Tað er drúgt at loysa trupulleikar av slíkum slag, sum hesar, og nógv stórmál hava vit havt í landsstýrinum hvønn dag í hesum ári.

Sethúsaloysnin ov seld

- Landsstýrið tók sethúsamálið fram, longu tá IMF umboðini vóru í Føroyum á fyrsta sinni. Tað hevur tikið alt ov langa tíð at fáa avtaluna í lag millum peningastovnarnar. Hon skuldi avgjørt verið komin fyri langari tíð síðan. So hevði sethúsaloysnin munað betur og hevði fingið beinleiðis ávirkan á viðurskiftini hjá fólki.

- Sethúsaloysnin ger mun, um tú nýtir allar møguleikarnar í henni, men mest umráðandi er, at peningastovnarnar siggja til at hjálpa sethúsaeigarum, sum ikki fáa gagn av tilboðunum, sum sethúsaloysnin gevur.

- Viðvíkjandi arbeiðsloysisskipanini, so er hetta mál, sum í løtuni liggur í landsstýrinum. Spurningurin um, hvat kann gerast á hesum øki, fái eg ikki svarað.

Ein sorgarleiður

- Arbeiðsloysið og torføru umstøðurnar hjá teimum, sum ikki finga hjálp at varðveita sethús sín, er m.a. orsøkin til, at fólk flyta av landinum. Er tað rætt at fólk verða trýst at flyta frá húsi og heimi?

- Tey ungu fara uttanlands í útbúgvingarørindum, tí valmøguleikarnir eru so fáir í Føroyum. Vandin í okkara tíð er, at tey ungu ikki hava nakað at koma aftur til, eftir lokna útbúgving, men tað er ein sorgarleiður, at familjur flyta frá húsi og heimi.

- Hetta eru familjur, ið hava grundað teirra tilveru á, at liva og virka í Føroyum, og sum nú farin frá øllum. Her hugsi eg um, at foreldrinu skulu liva í fremmandum umhvørvi og uppalva børnini har. Tey fáa ikki sama tilknýti til Føroyar og familjurnar her, sum tey høvdu havt, um gongdin í samfelagnum ikki varð vorðin so vanlukkulig.

- Hætt lögmaður á odda í landsstýrinum, verið nóg djørv at taka støðu og fremja loysnir. Hætt tað ikki vart ov leingi, henda kensla av, at einki hendir?

- Landsstýrin undan okk-

um, hava ikki áður verið úti fyri slíkum, sum sitandi landsstýri hevur, so vit hava ikki nakað at samanbera okkum við.

- Tað hava verið at kalla ein vanlukka fyri og onnur eftir, sum vit skulu hava tikið støðu til, frá byrjanini í míni tíð í lögmannssessinum.

- Vit hava kent tað sum eina treyt, fyri at koma livandi frá tí, at varðveita eina ávísu politiska støðu í landinum. Tað er av stórum týðningini fyri eftirtíðina, og eg haldi persónliga, at tað hevur landsstýrið megnað. Hóast vit hava broytt landsstýri í hesum tíðarskeiði, so skapti tað kortini ongar trupulleikar.

- Vit hava nú fingið saneringina í vinnulívinum frá hondini, fakfeløgini og landsstýrið eru farin undir samráðingarnar um framtíðar vinnuguleikar. Framtíðarútlitini fyri at fiskurin kemur aftur eru góðir, eins og fiskaprísirnir hækka í løtuni.

Ongar lættar latur

- Væntar tú at hetta landsstýrið verður sitandi tíðina út?

- Tað er av stórum týð-